

Posudek bakalářské práce Liliány Liškové Využití tabletů s operačním systémem iOS ve vyučování českému jazyku

Poměrně novým vyučovacím prostředkem jsou tablety. K jejich využívání je třeba zaujmout kritický přístup a podporovat pouze jejich promyšlené, smysluplné a funkční uplatnění ve výuce. Volbu tématu bakalářské práce považuji za velmi vhodnou. Autorka omezila téma na analýzu a zhodnocení aplikací určených pro výuku českého jazyka.

Bakalářská práce má dobrou strukturu. V první kapitole autorka vychází především z publikace autorů O. Neumajera, Lucie Rohlíkové a Jiřího Zounka Učíme se s tabletem a zabývá se významem digitálních technologií ve vzdělávání. V druhé kapitole podrobila analýze a zhodnotila celkem 10 různých aplikací určených pro výuku českého jazyka.

Autorka jednotlivé aplikace posuzuje z hlediska odborného i didaktického, sleduje zpětnou vazbu poskytovanou uživatelům, hodnotí je i z hlediska grafického a z hlediska jednoduchosti užívání, tedy z hlediska toho, do jaké míry jsou uživatelsky přátelské.

Analýza ukázala některé odborné i didaktické problémy. Autoři aplikací používají zjednodušující řešení, která jsou z didaktického hlediska diskutabilní. Příkladem je v aplikaci Kamila Kopeckého Slovní druhy hodnocení slovesného tvaru *smát se* jako spojení dvou slovních druhů, a to slovesa a zájmena. Neakceptovatelné je to, že složené slovesné tvary, např. *budete mít* musí uživatel určit jako dvě slovesa. Autorka na s. 8 uvádí, že „*by žáci mohli dojít k mylnému závěru, že se nejedná o větu jednoduchou, ale o souvětí*“. Vzhledem k tomu, že počet vět v syntaktickém celku se určuje podle počtu určitých slovesných tvarů, není její tvrzení platné, přesto je jasné, že určování složeného slovesného tvaru jako dvou sloves je velmi zavádějící a odborně i didakticky chybné. Didakticky je nevhodné, jak autorka správně uvádí, užívání termínu věta jako zastřešujícího termínu pro větu jednoduchou či souvětí.

Některé autorčiny stylizace jsou méně obratné a vedou k obtížné srozumitelnosti textu. Příklad na s. 11 z hodnocení aplikace Kamila Kopeckého Větné rozbory – rozbory vět jednoduchých (lite verze): „*Aplikace nemá funkci, díky které bychom nepřihazovali konkrétní slova k větným členům, ale právě naopak. Tento postup je tradičně využíván ve školní praxi i v určování druhů vedlejších vět, podle toho, který větný člen rozvíjí.*“ Druhy větných členů i druhy vedlejších vět však neurčujeme podle závislosti na větném členu, ale podle závislosti na slovním druhu. Autorka správně upozorňuje na to, že některé grafy v aplikaci nerespektují sled větných členů ve větě. Při analýze aplikace Kamila Kopeckého Větné rozbory – rozbory souvětí autorka správně hodnotí jako problematické řazení druhů vět vedlejších ve výběru a menší vhodnost grafické stránky aplikace vzhledem k věku žáků, kterým je určena.

Při analýze aplikace Aleše Horáka Čeština do kapsy upozorňuje autorka na méně vhodné grafické řešení. Didaktickým nedostatkem je při určování mluvnických kategorií sloves předřazení kategorie času před způsob. Autorka uvádí, že jde spíše o studijní materiál než o aplikaci s různými cvičeními, která by směřovala k osvojení jazykových dovedností.

V aplikaci Aleše Horáka Synonyma našla autorka překlepy v jednotlivých heslech.

Autorka dále analyzuje a hodnotí i volně dostupnou aplikaci Nauč se pravopis.

Za velmi závažné zjištění, které vyplývá z provedené analýzy všech aplikací, považuji absenci zpětné vazby, která by uživateli umožnila porozumění jednotlivým jazykovým jevům. V poslední z analyzovaných aplikací je sice pokus takovou zpětnou vazbu uživateli poskytnout, avšak poučky jsou nepřesné, neúplné a nejednotné.

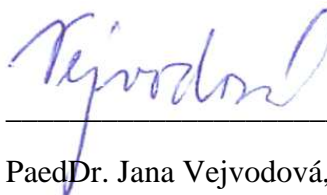
Velmi kladně hodnotím to, že autorka ověřila práci s iPady v hodinách českého jazyka na Gymnáziu v Rokycanech. Po skončení práce žáci vyplnili dotazníky. Odpovědi na jednotlivé otázky autorka vyhodnotila. Z dotazníků vyplývají zajímavé informace nejen o vztahu žáků k práci s tablety ve výuce, ale i k jednotlivým aplikacím.

K formální stránce diplomové práce mám následující připomínky. Přestože jde o názvy jednotlivých částí aplikace, nepovažuji za vhodné psaní velkých písmen v následujícím textu na s. 19: *„Jako první se objeví Asimilace znělosti, následuje krátký popis a rozdělení na tři základní skupiny – Regresivní, Progresivní a Způsobená pozicí. U všech najdeme příklad plus vysvětlení daného jevu na konkrétním příkladu. Pohybem prstu směrem vlevo (nebo poté i vpravo) se přesunujeme mezi různými popsány jevy, jimiž mimo Asimilaci znělosti jsou Asimilace artikulační, Hiát, Metateze, Monoftongizace, Diftongizace a Proteze & epenteze.“*

Mezi formální nedostatky řadím chybějící slovo na s. 25: *„Jde sice jen o maličkost, ale z uživatelského hlediska o dost podstatnou maličkost, protože uživatelé zvyklí toto tlačítko používat a jeho absence může zhoršit „uživatelskou přátelskost“ aplikace.“*

Bakalářskou práci považuji za zdařilou, doporučuji ji k obhajobě a navrhuji klasifikovat velmi dobře.

Plzeň 20. 8. 2016



PaedDr. Jana Vejvodová, CSc.,

vedoucí bakalářské práce